VOORAF.

L.S.! - Hierdie reeks geskiedkundige dokumente, wat die leser tans aangebied word, behels enkele stukke uit die s.g. Odéversameling uit die Staatsargief te Pretoria, benewens enkele aanvullende dokumente deur mij uit ander bronne bijeengebreng.

In Voortrekkermense I, (bl. 270) en ook in Voortrekkermense II, (bl. 2) werd reeds verskeie ander stukke uit dieselfde versameling openbaargemaak; en dáar het ik tewens oor Odé een en ander meegedeel, waarmee ook hier volstaan kan word. Hij was 'n Hollandse onderwijser, tot 9 Nov. 1893 werksaam aan die Dept. van Onderwijs te Pretoria; maar werd op genoemde datum deur die Uitvoerende Raad van die Suidafrikaanse Republiek opgedra, om die boustof te versamel vir 'n geskiedenis van die Republiek. Odé se opdrag het meegebreng, dat hij moes rondgaan, en soveel molik oue mense, wat deelgeneem 't aan die Voortrek, oor hul ervarìngs en die geskiedenis ondervra. Vir dié einde werd hom 'n naamlijs gegee van mense wat in die eerste plaas daarvoor in aanmerking sou kom, en, naar alle waarskijnlikheid werd vir die samestelling van dié naamlijs geraadpleeg ook President Kruger, genl. Joubert en lede van die Volksraad.

Odé is gedurende die eerste maande van 1894, met die lijs gewapen, daarop uitgegaan ; en die verklarings in hierdie boekdeel opgeneem, - behoudens nog die twee in die twee eerste dele van die-selfde serie, - is die netto resultaat van sij arbeid. In Desember 1897, nadat hij dus

bijna drie jaar aan die werk was, is hij plotseling siek geword, en kort daarna te Pretoria dood. Hij had nog g'n tijd gehad om die versamelde materiaal tot 'n geheel te verwerk, soos die bedoeling was.

Hij was die eerste "Staatshistorikus," na wijle Pres. M.W. Pretorius, wat op sij oue dag met dieselfde tietel aangestel werd teen 'n jaargeld, en indertijd ook 'n paar kleinighede in die lig gegee 't, hoewel sij salaris bedoel was meer in die geaardheid van 'n pensioen. Odé het veel geskiktheid en ook liefde besit vir die werk; en, oor die algemeen verdien die gegewens wat hij versamel het alle vertroue, d.w.s. as herinneringe van mense wat destijds al in die meeste gevalle 'n halwe eeu verwijder was van die gebeurtenisse waarvan hulle vertel. Almal is in die tussentijd dood.

Deur vergelijking, onderling sowel as met ander bronne, het ik getrag om die historiese waarde daarvan te verhoog. Mij arbeid is bepaal gewees tot 'n sorgvuldige, deur die Staatsargiewe gewaarmerkte afskrif, en die annotasie daarvan.

Bij mij behandeling van die teks werd slegs die spelling herlei tot die vereenvoudigde, en sommige bekende Kaffer-name tot 'n algemeen geijkte weergawe.

Met letters aangeduide aantékeninge het betrekking op die teks; met sijfers genummerde nota's lig die teks toe. Die nummering van die aantékeninge is, om allerhande tegniese moeilikhede, deurlopend vir iedere dokument.

INHOUDSOPGAAF.

Bls.

GENL. ANDRIES H. POTGIETER:
i. Herinneringe van A.H. en W.J. Potgieter 1
ii. Herinneringe van Andries H. Potgieter, Jr...................... 14
iii. Herinneringe van Hermanus J. Potgieter 35

ADRIAAN HENDRIK STANDER
i. Verklaring van A.H. Stander.. 61
ii. Verklaring van P.J. Botha.. 64
iii. Verklaring van J.H. Stander 67

HERINNERINGE VAN IZAAK J. BREYTENBACH................ 86

HERINNERINGE VAN IZAK DE JAGER............................. 111

MARTHINUS JACOBUS OOSTHUIZEN:
i. Herinneringe van Aletta Bernhardina Oosthuizen, (geb. Rudolph) 119
ii. Herinneringe van Barend Oosthuizen. 144

DANIEL PIETER BEZUIDENHOUT:
i. Herinneringe van D.P. Bezuidenhout........................... 148
ii. Herinneringe van K.J. Bezuidenhout (geb. de Lange). 178

BIJLAE:
i. Die Drie end Dertig Artiekels.. 172

BLADWIJSER.. 178

BLADWIJSER VIR PERSOONS- EN PLAASNAME.

A

Bls.
Aap, die, plaas A. H.Stander 72
Adams, dr., van Silkaats weggehaal8.. 89
Albasmi, Joao, negosiant, 11; invoer Knopneuse.. 11
Andries-Ohrigstad. Sie Ohrigstad.
Aprilskraal, plaas Stander, Witberge, 78; Stander weg 79
Archbell, J. E., hulp aan trek, 5; sendeling bij Maroko, 41; doop kinders ... .92

B

Bantjes, J., rapport over Natal 90
Bariksdrif, in Sandrivier 71
Barnard, Lea M., egtgenote Jan S.... 67
Basterland, 57; Stander weggetrek 69
Bekker, Hendr., Potgieter-trek 37
Berea, Pretorius se laer 107
Bester,dood.. 103
Beukes,M., brief O. aan.. 129
Biggar, A., dood.. 103
Biggar, R., in Natal 88
Biggar, G., doodgèskiet.. 155
Biggarsberg, winkommande oor 113
Bezuidenhout, Adriana., e.a., vermoord 158
Bezuidenhout, D. P., uitvlug, 95 ; naar Delagoa, ... 109
herinneringe, ... 148
met Retief saam, ... 150
naar Vrijstaat, dood 171
Bezuidenhout, E. J., vermoord 157
Bezuidenhout, J., Engelse 93
Bezuidenhout, Susanna J., herinnering 165
Bezuidenhout, W. F., vader Daniel 149
Bezuidenhout, W. F., Zoeloeaanval 155
Blanche, J. ter, doodskiete Tamboes 117
Blesberg, Potgietertrek te, 36; trek terug te 41
Blesberg, Thabantsjoe 149
Blijrivier, Potgieter te... 7
Bloedrivier, winkommande aan, 103; kanon in. slag, 118;
winkommande 114

Bloemfontein, Stander's inname 63
Bloukrans, moord, 25; moord, 96; trekke aan, ... 153
vermoorde te............ 167
Boesmanrivier, trekke langs... 94
Boesmans, pes in Vrijstaat... 78
Boomplaas, geveg te, 57; Stander te, 63; Stander komdt te............ 69
Bosluisspruit, sir H. Smith............. 71
Botha,A dood 131
Botha, Betta H., egtgenote gel. P 2
Botha, J. F. P., skoonseun Stander... 67
Botha, veldk J.V.... 9
Botha, Piet, 3; dood, 40; verklaring 64
Botha, R., Zoeloe-aanval............ 156
Botha, Susanna M., vermoord............ 157
Bothma's vermoord 159
Breytenbach, I. J., herinneringe, 86; te Bloukrans, 95;
grondbriewe, 109; kommissielid............ 110
Breytenbach, J.H., moord Bloukrans 95
Bronkhorst, J. G., Soutpansberg-kommissie 37
Bronkhorst, G., gevange kinders, 31;bij Potgieter-trek, 36;
vermiste seun... 38
Bronkhorst, mej., egtgenote genl.P... 2
Buffelshoek, plaas Potgieter............ 7
Buffelrivier, winkommande, 99; winkommande 114
Buffelsvlei, Oosthuizens oor Grootrivier............ 145
Burger, J. J., naar Lijdenburg, 32; gevangeneming, 55; naar Delagoa 109
Burgers,Pres., en Shepstone............ 84

C

Cloete,kol., aankoms............ 107
Coetser, P., blij in Ohrigstad... 55
Coetzee,C., naar Delagoa 109
Coller, H. van, doodskiete Tamboes.. 117
Combrink, G, te Bloukrans 95
Cilliers, C., 3; wd. in afw. Potgieter, 16; in slag te Vegkop, 21;
belofte, 99 ; gelofte, 101; bij van Rensburgers, 128 ; gelofte 170
Cradock, herkoms Potgieters 2

D

D'Andrade, F, onderh. met Potgieter, 54; te Ohrigstad 109
Danskraal, kommande te, 99; Panda's leer,............ 104
vereniging kommandes 113
Deelkraal (Trv.), 45; buitverdeling 91
Delagoabaai, Potgieter naar, 7; Potgieter naar, 30; Smellekamp
naar, 108; kommissie naar 109

Dingaan, aanval op Voortrek, 25; kop van, 105; ontvangs Retief, 150, terugvinding traktaat, 154; aanval op Voortrek, 155;
dood van 163
Dingaansdag, slag. 100
Dorenkop, 2e Pretorius-veldtog 104
Dorenberg, winkommande... 113
Dreyer, R, met Retief saam 150
Dijk, J. van, met Retief saam 150
Dijk, S. van, Zoeloe-aanval 158

E

Elandslaagte, winkommande 113
Engelbrecht, A., dogter van 98
Engelbrecht, J., bij de Lange 98
Emmenis, wed. van, egtgenote genl, P. 2
Enon, woonplaas Oosthuizens 124
Enslinsberg, Silkaats te.. 22
Erasmus, L., blij in Ohrigstad 55
Erasmus, P., verraad 63
Erasmus, mej., egtgenote genl. P 2
Erasmus, S. P., vermiste seun, 38; Matabele-aanval op 16
waarskuw trekke 39

F

Fauresmith 57
Fick, A, winkelier 10
Fourie, E.S, 10, moeder mevr. O. 121
Fourie, P., gewond 101
Fouché, S,dood 32
Fraser,dr., teen verlating Vrijstaat 77
Froneman, J., vermoord 161

G

Gatslaer, (Vegkop) sleg 161
Gardiner, kapt., bedrijwigheid met Dingaan 153
Geelbekvlei, plans Stander 76
Geer, K., Zoeloe-aanval 158
George, geboorte Stander 64
Gouws,J, dood 103
Greyling, P, kommissielid 57
Greyling, Jan. te Kongela dood 106
Grikwa's onafhanklik en Boere afhanklik 67
Grobler, J., blij in Ohrigstad 55
Grootrivier, Oosthuizens trek ook 145
Grootverlang, plaas Stander, 65; deur Stander geruil 79

H

Halstead, T.,tolk 150
Harmse, C., vermiste kind 38
Helberg, J., onderwijserganger 11
Hoffman, Pres. 77
Hugo, P., rapportganger 45

I

Italeni, slag te 50

J

Jack, John. aangenome kind Stander, 69; tevoet naar Vlakplaas 71
Jacobs, wed. egtg.genl P 2
Jager, I, de, herinneringe 111
Jansen, R., Trigardt-komm 37
Joob, kommande teen 98
Joubert,D., blij in Ohrigstad 55
Joubert, F., blij in Ohrigstad, 55 ; kommissie... 110
Joubert. P. J. (genl.), deur Odé geraadpleeg, i; herbegrafenis, Potgieter, 10; rapport aan 83
Joubert, (veldk., later genl.)help Standers 84

K

Kaalkaffers, uit Magaliesberg 5
Kalipi, Matahele-aanvoerder, 4; slag te Vegkop, 19; ontvoering Bronkhorst-kinders 141
Karreefdntein, plaas Stander 72
King, Dick, te Durban 88
Kok, Adam, Stander bij, 61; bondgenootskap met Smith 63
Kok. komdt. J., 62; lasbrief teen 68
Kombezana, teregstelling, ... 115
Kommandedrif, geb. A. H. Potgieter. 11; bakermat Potgieters, 14; Potgieter-kommande 89
Kongela, slag van 106
Kremetatfontein, Potgieterslaer te 31
Krokodilrivier, kommande aan, 6; Potgieter te 16
Kruger, C.,naar Natal,7 ; bij Potgieter-trek 47; burgertwis 55
Kruger, G., bij Potgieter-trek, 47; burgertwis 55
Kruger, J., dood te Italeni 50
Kruger, L., kommissielid 57
Kruger, P.,blij in Ohrigstad 55
Kruger, S., bij Potgieter-trek 47

Kruger, S. J. P., in Natal, 28; fam. blij te Magaliesberg 30
Kruger, T., bij Potgieter-trek, 47; kommissielid ,. 57
Krynauw, J., Basteropstand, 61; lasbrief teen 68

L

Langaliabalélê 103
Lange, A. de, Trigardt-komm., 37; vader mevr. Bezuidenhout.................. 166
Lange, J. H. de (komdt.), 97; perdekommande, 102; patroelje, 114;
met Retief saam 150
Lange, Susanna K. J., getroud met Bezuidenhout 165
Laffniesdrif, winkommande 114
Landman, K. (komdt.), belofte, 99 pêrdekommande, 102;
vlugkommande, 130; in plek Uijs 147
Legrange, mej., egtg. Genl P 2
Legrange, T., wamaker 10
Liebenberg, B., moord 40
Liebenberg, B J,met Retief saam, 150; Zoele-aanval................................. 155
Liebenberg, veldk. C., bij Potgieter, 36; Soutpansberg-kommissie............... 37
Liebenberg, N., uitvlugte van, 95; met Retief saam 150
Liebenberg, S., moord 40
Liebenbergs, moord op 17
Liebenbergsvlei, moord te, 17; naam 92
Lijdenburg, Potgieter-trek naar 30
Lind]ey, D. naar Natal, 23; weggehaal van Silkaats, 89 ; te Oemlaas.......... 124
Limpopo, grenslijn 110
Lombard, S., Sandspruit 60
Lötter, J.,blij in Ohrigstad 55

M

Magalie, deur Silkaats uitgeroei 37
Magaliesberg, Kaalkaffers uit 5
Magato, deur Silkaats uitgeroei 37
Mejabie, vra beskerming, 22; krij grond 3
Makapaan, kommande teen, 32; dood 57
Malopo, le. Potgieter-kommande 42
Mamagalie, deur Silkaats uitgeroei 37
Mapela, Potgieter-moord, 3; dood 57
Mapoetarivier, Portugees 53
Marais, Dirkie E,moeder Oosthuizen 125
Marais, W (eintlik Maré), met Retief saam 150
Maré, W., sie W. Marais
Maricorivier, buitvee 45

Maritz, G., bij Potgieter, 5; bij Potgieter-trek, 42; twis met Potgieter, 42; 2e. kommande teen Silkaats, 90; aan Toegela, 92; bevestig huwelik, 142; dood 144
Maritz, S 88
Maritzdam, huwelik te 142
Maroko, hulpvaardigheid, 41; land van 61
Masiebie, strooptog 76
Masoes, oorlog teen 1868, 78; Basoetoe-hoofman, 61; Potgieter-trek bij, 22; Potgieter-trek bij 15
Manekos, moord Rensburg-trek 16
Melietsie,geslaan 38
Merwe,mej., egtg genl P. 2
Merwe,v.d.,verwonding 3
Messor, duitse sendeling 139
Meulrivier, Uijs aan 92
Meyer, C., 88 ; met Retief saam 150
Meyer, L., trek van 166
Meyer, P., 88 • met Retief saam 150
Modderlaer, akelige toestand 140
Modderrivier, grens geruilde grond 24
Mocke,G., komdt 61
Mooirivier, aanleg, 7; Potgieter- 50
Moordspruit, trekke aan 153
Mosega, aanval Silkaats 90
Matoppo's, Potgieter naar 5
Muller, N., Standervlug 65; perde aan die Standers 83
Murray, ds. A., bij dood Oosthuizen 136

N

Natal, Potgieter-trek, 6; Retief en Potgieter-trekke, 24; Potgieter-besoek, 29; rapport Jan Bantjes, 90; deur Engelse gevat 106
Nel, J., onderwijser 11
Nel, Gezina (de Lange), moeder mevr. Bezuidenhout 166
Nelsonskop, Uijs te 92
Niekerk, Iz.van, met Retief saam 150
Nieuwenhuizen, H., Trigardt-komm 37
Nodatta, te Danskraal 113
Nonklaas, kapt van Panda 104
Norvalspont, samekoms Smith en Stander 63

O

Oberholzer, komdt 68
Oemfiloos, perdekommande. 102; slag 162
Oemlazie, laer te 113

Ohrigstad, komnunde uit, 6; Potgieter te, 7; burgertwis, 8; skans, 11; Potgieter-trek, 31; trek naar, 54; agterblijnendes, 55; Volksraad blij hier, 56; Natallers aangekom, 109; Frede d'Andrade aldaar 109
Olifantshoek, geboorteplek Oosthuizen 125
Olifantsrivier, Potgieter te 7
Oosthuizen, Aletta B. herinneringe 119
Oosthuizen, B., herinneringe 144
Oosthuizen, J., dood, 103; dood 162
Oosthuizen,M., vermoord 125
Oosthuizen, 51. J., herinneringe, 119; huwelik, 123; dood, 124; geboorte, 125; met Maritz-trek, 126; bij Rensburgkoppie, 127; verlowing, 129; brief van, 129; in slag teen Engelse, 133; bij Estcourt, 134; paardeteler, 135; en Jameson-inval, 136; dood, 136; huweliks-plegtigheid 141
Oosthuizen, P., met Retief 150

P

Panda, bondgenoot, 104; vrede met Pretorius, 163; salwing 164
Parker,gewond 99
Perreire, Bras, winkelier 10
Philippolis, hoofstad Koraanderland 61
Piesangkop, Albasini te 11
Pietermaritzburg, Pretorius en Potgieter te, 7; aanleg van 147
Pistorius, F., te Schoemansdal 10
Plessis, L du 3
Pondoland,optog maj Smith 106
Pongola, 2e kommande aan 105
Potgieter, genl. A. H., huwelike, 2; slag Vegkop, 4; naar Matoppo's, 5; trek naar Natal, 6; en Retief, weier met Retief saam te gaan, 6; te Vanreenenpas, 6; Zoeloe-aanval, 6; terug Transvaal- toe, 6; te Ohrigstad, 7; te Blijrivier, 7; te Olifantsrivier, 7: naar Delagoa, 7; te Buffelshoek, 7; besoek aan Natal, 7; ooreenkoms met Potgieter, 7; ooreenkoms met Pretorius, 7; aanleg Potchefstroom, 7; anneksasie,7; burgertwis, 8; te Strijdfontein, 8; ontmoeting met Southey, 8; voorkome, 8; vrede met Silkaats, 9; dood, 9; herbegrafenis, 10; geboorte, 11; kiesing as komdt., 15; naar Trigardt, 16; te Krokodilrivier, 16; slag te Vegkop, 18; stuur terug naar Kolonie, 22; te Masoes, 22; kommande teen Silkaats, 22; en Mejabie, 22; grondruil van Sikonjela, 24; trek Natal-in, 24; ;gekies naar Dingaan, 24; in aanval Bloukrans, 25; eerste tijding van moord, 25; vlugkommande, 27; terug Vrijstaat-toe, 28; anneksasie-proklamasie, 28; naar Potchefstroom, 29; grondwet, 29; besoek aan Natal, 29; naar Delagoa, 30; naar Ohrigstad, 31; laaste veldtog teen Silkaats, 31; teen Makapaan, 32; en Southey, 33;

dood, 33; te Blesberg, 36; Soutpansbergs-kommissie, 37; 3e. Silkaats-kommande, 38; Vegkop-sleg, 40; te Vegkop terug, 41; terug te Blesberg, 41; te. Silkaats-kommande, 42; twis met Maritz, 42; word komdt.-genl., 43; le. Silkaats-kommande, 44; 2e Trigardt-kommissie, 46; naar Natal getrek, 47; terug Vrijstaat toe, 50; verder grondruil (Vaalrivier—Sandrivier), 50; ooreenkoms met Pretorius, 52; naar Delagoa (1844), 54; burgertwis Ohrigstad, 55; 2e. kommande Silkaats, 90; aan Toegela, 92; vlugkommande, 130; vlugkommande ... 161

Potgieter, Anna ... 2

Potgieter, A. H, herinneringe, 1; geb., 2; naar Potchefstroom, 9; Volksraadslid, 10; veldkornet ... 11

Potgieter, A H., Jr ... 11

Potgieter, Betta H., Jr ... 11

Potgieter, Betta H, dogter genl. Potgieter ... 2

Potgieter, Cornelis, bit Potgieter-trek ... 54

Potgieter, Clara Isabella ... 2

Potgieter, Daniel Elardus ... 3

Potgieter, Dorothea ... 3

Potgieter, E ... 88

Potgieter, F. J., Jr ... 11

Potgieter, Gertrujd ... 2

Potgieter, ... 11

Potgieter, H., Trigardt-kommissie, 37; vooruitgestuur, 40; op 2e. Trigardt-komm., 46; perdekommande,102; afgekeer, 103, vlugkommande ... 131

Potgieter, H. J ... 2

Potgieter, H. J., Jr ... 11

Potgieter, H. J , herinneringe van, 35; kommissielid ... 57

Potgieter, H. P. 3; vader genl Potgieter ... 2

Potgieter, J. J. C ... 11

Potgieter, J., 3; naar Kolonie ... 22

Potgieter, Martha ... 3

Potgieter, Nella, dogter genl P. ... 2

Potgieter, Neeltje ... 11

Potgieter, N., 3; dood ... 40

Potgieter, P. J., 2; 11; opvolger genl., 33; dood, 57; komdt.-genl ... 57

PotgieterW. F ... 11

Potgieter, W. J.; herinneringe, 1; geb ... 3

Potgietersrust, skans ... 11

Potchef stroom, genl. Pretorius te, 30; Potgieter te, 2; kommande uit, 6; aanleg, 7; aanleg ... 50

Pretorius, genl. A. W. J. naar Potchefstroom, 30; op 2e. Silkaats-kommande, 44; te Potchefstroom, 51; ooreenkoms met Potgieter, 52; kommande teen Engelse, 56: waarskuwing, 57; verkiesing tot komdt.-genl 98; belofte, 99 • Dingaansdag, 100; gewond, 101; wapenstilstand met Smith, 106; vrede met Smith 107; winkommande, 112; Sondag-slag, 114; voorkome, 144; deelname Silkaats¬ kommande, 146; trek van, 147; vierkiesing tot K.G., 147; terugvinding traktaat, 154; aankoms, 161; winkommande, 162; salwing Panda, 164; in Natal 169
Pretorius, M W , staatshistorikus ii
Pretorius, Trijna, sit pêrd se rug af 27
Prinsloo, J., gewond, 106; naar Delagoa 109
Prinsloo, M., blij in Ohrigstad 55

R

Rademeyer, komdt., present aan 64
Ramakok, deur Silkaats uitgeroei 37
Rautenbachsdrif t, distr. Uitenhage 121
Rensburg, J. van, vasgekeer........ 127
Rensburg, J. van (Lang Hans) 15
Rensburg, Hans van, bij Potgieter 54
Rensburgkoppie, Oosthuizen's daad 127
Retief, J., patroelje 93
Retief, P., aankoms bij Potgieter, 24; Natal in, 24; aankoms bij Maritz, 43; aankoms, 92; naar Dingaan, 93; gebeente 102; gebeente, 114; le. besoek Dingaan, 150; le. besoek aan Natal, 150; en Engelse, 153; terugvinding traktaat, 154; kinders, 160; as goewerneur gekies, 149; wed. dood 160
Rey, de la, vader J H. 77
Rietrivier, grens ruilgrond, 24; grens Silkaats-gebied, 36; Pretorius met kommande te 56
Robinson, Wm., op Silkaats-kommande 38
Robertse,F., naar Natal........ 7
Robertse, J., en Potgieter, 6; Trigardt-komm........ 37
Roets, H., Zoeloe-aanval........ 158
Roos, Tielman, onderwijser 11
Rossouw, A. J., Zoeloe-........ 155
Rossouw, E. J., moord 158
Rooyen, C. van, met Retief saam 150
Rudolph, Aletta B., huwelik 123

Rudolph, A., terug naar Kaap 138
Rudolph, G., naar Delagoa, 109; landdros Utrecht, 125; naar Delagoa,
139; in gevegte teen Smith, 139; dood, ... 139
kanonnier 168
Rudolph, J., in geveg Bloukrans, 26; belas met begrafenis Bloukrans 26
Rudolph, J. B., vader mevr. Oosthuizen, 121; weesheer, 125; bij Retief-
trek 137
Rudolph, P., swaer Oosthuizen 132

S

Sabie, limoenboord 12
Sandrivier-konvensie 32
Sandrivier, grondruil Potgieter 50
Sandspruit, Stander-vlug, 66; 113
Schalkwijk, J. van, plaas van 62
Scheepers, J., naar Durban 138
Schoonspruit, Mejabie-lokasie 24
Schutte, S., te Bloukrans 95
Sefanja, deur Silkaats uitgeroei 37
Secheli, sie Segeel.
Segeel, Stander teen, 65; moeilikheid met 72
Sekwatie, kommande teen 32
Shepstone, sir T., Stander wil hom aanhou 84
Schoeman, St., opvolger Potgieter, 10; opvolger Potgieter, 33;
komdt.-genl 57
Schoemansdal, vader genl. P. oorlede, 2; aanleg, 10; inwoners, 10;
skans 11, Silkaats, kommande teen in Matoppo's, 6; vredes¬
ooreenkoms, 6; Potgieter annekseer sij gebied, 7; vrede met
Potgieter, 9; le. Potgieter-kommande, 22; grond-aansprake van, 36;
oor Vaalrivier, 36; uitroeiing Trv. Basoetoes, 37; le. Potgieter-kom
mande, 42., paardekommande 88
Silkaatskop, geveg te 42
Sikonjela, grondruil, Potgieter, 24; kommande terug, 93 ; beesteroof 151
Slagtersnek, Bezuidenhouts te 149
Smellekamp, verhouding tot Voortrekkers, 108; kommissie uit
Ohrigstad 109
Smit, Anna, vermoord 157
Smit, eerw. Erasmus, onderwijser 139
Smit, E. C., vermoord 157
Smith, E., bevestig huwelik 123
Smith, majoor, aanval op Boere 106
Smith, sir H., Pretorius-kommande, 56; in Basterland, 57; te
Norvalspont, 63; bondgenootskap met Adam Kok, 63 ; en
Stander. 69: te Bosluisspruit 71

Snijman, D., gijselaar-gevangene 55
Snijman, C. F., skoonseun mev. Oosthuizen 121
Sopoeza, kop van Dingaan.. 105
Soutpansberg, Potgieter-trek 55
Southey, ontm. met Potgieter, 8; kontak met Potgieter............................. 33
Sparrow, dr 134
Spies, komdt. A. T., fusilleer Tamboes 117
Spies, E. egtgenote de 111
Staden, G. van, dood 103
Staden, P van, kommissielid 57
Stander, Adriaan, Jr., 71; 80
Stander, A. H., Boomplaas, 56; herinneringe, 59; teen die Grikwa's, 62; bij Norvalspont, 63; geboorte, 64; aanval Kaffers, 65; vlug vrou en seif, 66; geboorte, 67; in laer Toufontein, 68; te Winburg, 68; gevangegeneem, 69; en sir Harry, 69; uit Basterland, 69; te Boomplaats, 69; gewond, 70; plase, 72; leeue-avontuur, 74; teen Masiebie, 76; te Geelbekvlei, 76; kandidaat Vrijstaatse Pres., 77; komdt. in Vrijstaat, 77; teen Boesmans gewond, 78; verlaat Aprilskraal, 79; deur Kaffers aangeval, 80; vlug vrou, 81; katswenk ge-slaan, 82; naar Basoetoeoorlog, 84; lid wetgewing, 84; Vrijstaat-toe 85
Stander, Emmerentia 70; dood 85
Stander, Hendrik, ontvlug Kaffers, 82; 85
Stander, J., in 83
Stander, Jan, vader A. H .... .67
Stander, J. H., verklaring 67
Stander,Melchior J., seun A. H. 70
Stander, Melchior, Versamelberge, 83; 85
Standerskop 65
Standerton, Grootverlang, 65; 85
Streepfontein, plaas veldk. (later genl.) Joubert.. 83
Strijdfontein, Potgieter te 8
Strijdom, Jan te Bloukrans 95
Strijdom, P., kommissielid 57
Strijdpoort, 2e. Potgieter-Trigardt-komm.. 46
Suikerbosrand, trekke aan 44
Swartkoppies, geveg te 68
Swiel, v. Dokter 9

T

Tamboes, teregstelling 115
Tarkarivier, Potgieters.. 11
Terblanche, J., lasbrief teen 68
Thababosio, setel Masoes 61
Thabantsjoe, Witberg, 61; 149
Tierfontein, Potgieter te 8
Toegela grens... 107

Toit, du, moord. 40
Toufontein, laer te 68
Transvaal, Potgieter grondwet, 29; anneksasie deur Potgieter,29;
invloed-sfeer van Silkaats, 36; anneksasie 84
Treurrivier, Potgieter te 30
Trichardt, C., blij in Ohrigstad 55
Trigardt, L., Potgieter bij, 15; Potgieter-kommissie, 37; 2e. Potgieter-
kommissie, 46; trek van 150

U

Uijs, Dirk, dood, 28; dood, 49; dood van 161
Uijs, P. L., komdt. in Natal, 27; dood, 28; te Suikerbosrand, 44; dood,
49; ooreenkoms met Dingaan, 88; 2e. kommande teeen Silkaats,
90; vlugkommande, 129; dappere daad, 131; vlugkommande 161
Uitenhage, geb. mevr. Oosthuizen 121

V

Vaalkop, winkommande bij. 101
Vaalrivier, Potgieter-trek, 37; grondruil Potgieter 50
Vanreenenpas, Potgieter-trek te 6
Vegkop, slag, 4; Potgieter-trek te, 16; slag te, 18; slag te, 40; (Natal)........ 161
Veglaer, huwelik te 142
Venter, P 11
Vereeniging, Silkaats oor Vaalrivier 36
Versamelberge, Stander trek naar, 76; mevr. Stander................................ 66
Versveld, W., blij in Ohrigstad 55
Viljoen, C.,gewond 106
Viljoen, G., Engelse, 93; teen Zoeloes 95
Viljoen, veldk. G., bij Nonklaas' leer 105
Viljoen, K., Bloukrans 68
Vlakfontein, plaas Stander, 69; plans Stander 72
Vlugkommande, ... 27
Vrijstaat, grondruil Potgieter, 24; Stander Pres. Kandidaat....................... 77

W

Wasbank, winkommande.. 113
Wakkerstroom, woonplaas Potgieters 1
Waterboer, land van 61
Waterloo, grootvader Stander 64
Welmans, Elizabeth, C., vrou Stander, 64; egtgenote Stander 67

Welmans, P., leeu-avontuur, 74; gewond 79
Wessels, waarskuw Stander 70
Wijk, Louis van 11
Winburg, Stander te, 68: Boesmanpes 78
Witberge, Stander naar 77

Z

Zambezie, Boerejagters te 13